

Zpráva o činnosti za období 3/2010 – 2/2011

Výkonný výbor

Na výroční konferenci konané dne 3. března 2010 byl zvolen nový výkonný výbor na období 2010 – 2012 (dále jen VV) v tomto složení: PhDr. Ivo Brožek (UJEP), PhDr. Ondřej Fabián (UTB), Ing. Martin Fasura (VUT), PhDr. Iva Horová (AMU), PhDr. Marta Machytková (ČVUT), Mgr. Iva Prochásková (UPa), Ing. Věra Svobodová (MENDELU), Mgr. Irena Šléglová (MU), Mgr. Daniela Tkačíková (VŠB-TUO). VV na svém prvním jednání téhož dne zvolil Mgr. Ivu Procháskovou do funkce předsedkyně, Mgr. Danielu Tkačíkovou do funkce místopředsedkyně a PhDr. Martu Machytkovou do funkce jednatelky.

VV se sešel k řízení a organizaci činnosti AKVŠ vyplývající ze stanov sdružení a z plánu činnosti na rok 2010 celkem pětkrát. Další pracovní komunikace probíhala prostřednictvím elektronické konference ASOCIACE. Informace z jednotlivých zasedání VV byly zveřejňovány na webových stránkách AKVŠ.¹ V zabezpečené sekci jsou pro kontaktní osoby členů AKVŠ po přihlášení dostupné neveřejné materiály.

Hlavní aktivity VV

Pokračovaly aktivity zahájené v roce 2009 ke změně statistického zjišťování ve vysokoškolských knihovnách. 23. 2. 2010 proběhlo jednání předsedkyně na ÚIV s RNDr. Kleňhovou a Ing. Hrabou nad návrhem výkazu vypracovaným VV v roce 2009. Na základě jejich požadavků byly provedeny drobné úpravy. Nový typ výkazu byl schválen vyhláškou Českého statistického úřadu č. 306/2010 Sb., o programu statistických zjišťování na rok 2011. V lednu 2011 proběhlo v řadě knihoven zkušební statistické zjišťování podle nového výkazu, získané zkušenosti budou diskutovány na semináři v únoru 2011.

V souladu se Statutem Fondu podpory zahraničních cest AKVŠ zorganizoval VV výběrové řízení na podporu realizace zahraničních cest knihovníků v roce 2010. Do výběrového řízení bylo podáno celkem 6 projektů, v tom 1 projekt v kategorii A a 5 projektů v kategorii B. Všechny projekty splnily formální náležitosti výběrového řízení a postoupily do hodnocení. Projekty hodnotila pětičlenná komise schválená výroční konferencí dne 3. 3. 2010 ve složení: Mgr. Cihlová (JČU), Ing. Fasura (VUT), Ing. Mazal (UPOL), Mgr. Řehořová (ZČU) a Mgr. Tkačíková (VŠB-TUO). Bylo podpořeno všech 5 projektů v kategorii B, 3 z nich s krácením finančních prostředků. Projekt v kategorii A hodnotící komise vyřadila, protože nesplňoval podmínky Statutu Fondu. Rozpočet Fondu byl vyčerpán. Zprávy z cest jsou zveřejněny na webu AKVŠ² a výsledky byly prezentovány v rámci konference Bibliotheca academica, kde se setkala s kladným ohlasem.

V jarních měsících se členové VV účastnili práce v některých pracovních komisích pro přípravu *Koncepce rozvoje knihoven na léta 2011 až 2014*. Předsedkyně a Ing. Svobodová se zúčastnily závěrečného jednání o *Koncepci* ve dnech 22. a 23. června 2010 v Třešti.

V září provedl VV dotazníkové šetření týkající se financování knihoven na vysokých školách. Hlavní pozornost byla zaměřena na financování a využívání elektronických informačních zdrojů (EIZ). Výsledky byly prezentovány v rámci konference Bibliotheca academica.

VV i v tomto roce věnoval pozornost zabezpečení dostupnosti a financování elektronických informačních zdrojů. Inicioval ustavení Rady projektu VZ09003 *Elektronické informační*

¹ <http://www.akvs.cz/vybor/jednani-vv.html>

² <http://www.akvs.cz/vybor/cesty.html>

zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro výzkum, AKVŠ v ní zastupují M. Machytková a V. Svobodová. V souvislosti s tím, že tento projekt a také část projektu VZ09006 *Národní knihovna ČR – zabezpečení EIZ pro VaVal* (databáze EBSCO) již nemají pro rok 2012 zajištěno financování z programu INFOZ, byly zahájeny aktivity s cílem informovat reprezentace vysokých škol o této skutečnosti. Předsedkyně vypracovala stanovisko, které bylo schváleno na jednání dne 1. 11. 2010 a odesláno předsedovi ČKR, předsedovi RVŠ a předsedovi Rady pro VaVal. Poté byla předsedkyně vyzvána předsedou RVŠ prof. Haaszem k vystoupení k tomuto tématu na užším předsednictvu a následně na sněmu RVŠ dne 18. 11. 2010. Prezentovala zde některé výsledky z dotazníkového šetření a upozornila na nutnost navrhnout nový dlouhodobý model financování EIZ a zapracovat jej do Reformy systému VaVal v ČR.

V listopadu zorganizoval VV formou webového dotazníku průzkum týkající se hodnocení konference *Bibliotheca academica* a zájmu knihovníků o odborná témata pro konferenci a semináře v roce 2011. Výsledky průzkumu jsou k dispozici na webových stránkách AKVŠ³.

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce se rozvíjela především v rámci evropského sdružení LIBER. Místopředsedkyně se zúčastnila 39. výroční konference LIBER (Dánsko, Aarhus University, 29. 6. až 2. 7. 2010) spojené s valnou hromadou, na níž se volil nový prezident. Konference pokračovala v intencích nového formátu poprvé realizovaného v roce 2009 v Toulouse, v jehož rámci je dán dostatečný prostor aktivitám, při nichž mají (především v rámci tzv. break out sessions) možnost vyjádřit a konzultovat své názory a zkušenosti všichni účastníci konference. Poměrně široce zaměřená konference, které se účastní zástupci různých typů vědeckých knihoven, vyšla tentokrát vstříc také různorodým odborným zájmům účastníků rozdělením části programu do paralelních sekcí.

Od 1. 1. 2009 je AKVŠ řádným členem European Bureau of Library, Information and Documentation Associations (EBLIDA)⁴. Jednou z významných aktivit, k nimž se EBLIDA připojila, je deklarace vyžadující přizpůsobení vlastnických práv novým podmínkám zpřístupňování ve věku internetu *Copyright for Creativity – A Declaration for Europe*. Předsedkyně se zúčastnila ve dnech 6. až 8. května 2010 18. výroční konference EBLIDA v Helsinkách. Na programu výroční konference bylo schválení změn statutu. Navržené a jednomyslně schválené změny přiznávají hlasovací právo také asociovaným členům s tím, že váha hlasů asociovaného člena je 1/5 hlasu řádného člena. Na výroční konferenci navazovala druhý den konference věnovaná úloze knihoven v měnící se Evropě, která podpořila jejich nezastupitelnou roli v kultuře na celoevropské úrovni.

Odborné semináře

Během roku uspořádal VV dva tématické semináře. Prvním byl seminář *Popularizace otevřeného přístupu a repozitářů*, který se konal 18. a 19. května 2010 v Ústřední knihovně VŠB-TUO v Ostravě a jehož součástí byl také třetí ročník *Setkání českých uživatelů DSpace*. Na semináři zazněly jak obecné příspěvky k otevřenému přístupu k vědecké publikované literatuře a jeho přínosu pro vědeckou práci a komunikaci se zaměřením na situaci v České republice, tak praktické ukázky přístupu některých vysokoškolských knihoven k tomuto aktuálnímu tématu. Na tomto setkání vznikla také neformální skupina pro podporu otevřeného přístupu, jejímiž členy jsou pracovníci VŠ knihoven, Knihovny Akademie věd a Národní technické knihovny. Členové této skupiny zajistili ve svých institucích v říjnu propagační

³<http://www.akvs.cz/aktivity/aktivity2010.html>

⁴ <http://www.eblida.org/>

aktivity v rámci světového Open Access Week. AKVŠ se přihlásila k podpoře této iniciativy a stala se jejím garantem⁵.

Druhý seminář s názvem *Budování a správa fondu s využitím nových technologií* byl uspořádán ve spolupráci s Ústřední knihovnou VUT v Brně 6. října 2010. Byl věnován především uplatnění technologie RFID v knihovnické praxi. Zazněl zde také příspěvek Ing. Pavlíka na téma aktivace Shibbolethu.

Výroční akce AKVŠ, konference **Bibliotheca academica – cíle a perspektivy vysokoškolských knihoven 2010** se konala ve dnech 2. a 3. listopadu 2010 v Brně. Spolupořadatelem byla Fakulta sociálních studií MU. Hlavní téma konference **Trendy v rozvoji vysokoškolských knihoven** bylo navázáno na celoevropský projekt 7. RP EK OpenAIRE. K tématu vystoupili tři zahraniční přednášející. Druhý den proběhly také prezentace všech pěti zahraničních cest uskutečněných v roce 2010 za finanční podpory Fondu zahraničních cest AKVŠ. Program včetně prezentovaných příspěvků je dostupný na webových stránkách⁶.

Odborné komise

Komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací (eVŠKP)

Vzhledem k naplnění hlavních vytčených cílů byla činnost komise k 30. 4. 2010 ukončena.

Komise pro informační vzdělávání a informační gramotnost (IVIG) pracovala pod vedením PhDr. Ludmily Tiché. Veškeré informace o činnosti komise jsou vystaveny na webových stránkách komise⁷, které byly přeneseny na novou doménu. Přibyla rubrika *Přečtete si* a byl aktualizován text *Jak rozumíme informační gramotnosti z roku 2007*.

V roce 2010 provedla komise IVIG již pátý průzkum informačního vzdělávání na vysokých školách. Výsledky průzkumu k využívání nových technologií byly prezentovány na semináři IVIG 2010 a výsledky celého průzkumu byly publikovány v časopisu ProInflow, č. 2/2010.

V září 2010 proběhl 8. ročník semináře IVIG se zaměřením na nové technologie v informačním vzdělávání: pro virtuální výukové prostředí, kolaborativní prostředí a sdílení výukových materiálů, přípravu výukových materiálů, komunikaci se studenty, hodnocení znalostí studentů, evaluaci výuky a podporu mobilních zařízení. Články o semináři byly publikovány v časopisech Ikaros⁸ a Inflow⁹.

Konference *Creating Knowledge 2010* v Bergenu (s podtitulem *Information Literacy and Diversity in Higher Education: Mapping the Learning Environment*) se zúčastnila Eva Dohnálková. Prezentovala poster o podpoře informační gramotnosti v ČR. Její cestovní zpráva je zveřejněna na webových stránkách AKVŠ¹⁰.

V Pardubicích, 21. 1. 2011

Zpracovala: Mgr. Iva Prochásková, předsedkyně výkonného výboru

⁵ <http://www.akvs.cz/komise/index.html>

⁶ <http://www.akvs.cz/aktivity/ba-cpvsk-2010/index.html>

⁷ <http://www.ivig.cz/>

⁸ <http://www.ikaros.cz/zprava-ze-seminare-ivig-2010>

⁹ <http://www.inflow.cz/zprava-ze-seminare-ivig-nove-technologie-v-informacnim-vzdelavani>

¹⁰ <http://www.akvs.cz/pdf/zprava-dohnalkova-2010.pdf>